

สิ่งที่ทำให้การถือศีลอดเสียเป็นโมฆะ

﴿مفطرات الصوم﴾

[ไทย – Thai – تايلاندي]

เชค มุหัมมัด บิน ศอลิหฺ อัล-อุษัยมีน

แปลโดย : ชุฟอัม อุษมาน

ผู้ตรวจทาน : ทีมงานภาษาไทย อิสลามเฮ้าส์

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة

هاتف: +966114454900 فاكس: +9661144970126 ص ب: 29465 الرياض: 11457

ISLAMIC PROPAGATION OFFICE IN RABWAH

P.O.BOX 29465 RIYADH 11457 TEL: +966 11 4454900 FAX: +966 11 4970126

OFFICERABWAH

﴿مفطرات الصوم﴾

« باللغة التايلاندية »

محمد بن صالح بن عثيمين

ترجمة: صافي عثمان

مراجعة: فريق اللغة التايلاندية بموقع دار الإسلام

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة

هاتف: +966114454900 فاكس: +966114970126 ص ب: 29465 الرياض: 11457

ISLAMIC PROPAGATION OFFICE IN RABWAH

P.O.BOX 29465 RIYADH 11457 TEL: +966 11 4454900 FAX: +966 11 4970126

OFFICERABWAH

สิ่งที่ทำให้การถือศีลอดเสียเป็นโมฆะ

มวลดการสรรเสริญเป็นสิทธิแห่งอัลลอฮ์ผู้ทรงรู้เห็นทุกสิ่งที่เปิดเผยและเร้นลับ ผู้ทรงรอบรู้ความลับของบ่าว การเปิดเผยและการคาดเดาของเขา ผู้ทรงสิทธิเฉพาะในการสร้างจักรวาลและตกแต่งความวิจิตรของมัน ผู้ทรงบริหารทุกๆ สิ่งในความเคลื่อนไหวและการหยุดนิ่งของมัน ทรงประณีตในหลายๆ สิ่งที่ทรงสร้าง ผู้ทรงทำให้มีหูได้ฟังและทรงให้มีม่านตา และทรงนับค่านวนจำนวนของใบไม้ทั้งหมดบนต้น บนกิ่งและก้านของมัน ทรงแผ่และวางแผ่นดินไว้ ทรงทำให้ฟ้ากว้างและยกมันให้สูง ทรงให้ดวงดาวโคจรและเผยมันให้เห็น ท่ามกลางรัตติกาลและความมืดมิดของมัน ทรงหลั่งน้ำฝนให้ความชุ่มชื้นโปรยปราย และทรงให้เมล็ดพันธุ์ได้หลุดรอดออกจากความแห้งแล้ง

﴿ هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ ﴾ (لقمان: 11)

ความว่า "นี่คือการสร้างสรรค์ของอัลลอฮ์ ดังนั้นจงให้ข้าเห็นสิว่า ผู้อื่นนอกจากพระองค์นั้นสร้างอะไรบ้าง?" (ลูกมาน : 11)

ข้าขอสรรเสริญพระองค์ต่อความกรุณาและบุญคุณความดีของพระองค์ ข้าขอปฏิญาณว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่คู่ควรแก่การเคารพภักดีนอกจากอัลลอฮ์พระองค์เดียว โดยไม่มีภาคีใดๆ ร่วมกับพระองค์ในการเป็นพระเจ้าและอำนาจของพระองค์ และข้าขอปฏิญาณว่าห้ามมดเป็นบ่าวและศาสนทูตของพระองค์ ผู้ได้รับการสนับสนุนด้วยหลักฐานของพระองค์ ขอพระองค์ประทานพรแก่ท่านและแก่สหายของท่าน อับู บักรุ ในทุกๆ กิจการของเขา และแก่อุมัร ผู้สร้างความหวาดหวั่นแก่กิสรอว่าจะสูญเสีราชวงศ์ของเขา และแก่อุษมาน ผู้ตื่นในยามกลางคืนพร้อมๆ กับอัลกุรอานของเขา และแก่อะลี ผู้กระซอกประตูแห่งเมืองค็อยบัรและผู้ทำลายกำแพงของมัน และแก่บรรดางศ์วานของท่านนบี บรรดาเศาะหาบะฮ์ของท่าน ผู้เพียรพยายามทุกๆ คนในการเชื่อฟังเคารพภักดีต่อพระผู้อภิบาลของเขา ทั้งในความเคลื่อนไหวและการหยุดนิ่งของพวกเขา และขอพระองค์ทรงประทานความสันติให้แก่ทั้งหมดทั้งมวลนั้นด้วยเถิด

พี่น้องทั้งหลายของฉัน อัลลอฮ์ได้ตรัสว่า

﴿ قَالَانَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ

الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُمُوا الصَّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ ﴾ (البقرة: 187)

ความว่า "ดังนั้น บัดนี้ พวกเจ้าจงแนบเนื้อพวกนาง และจงชวนชวรายสิ่งทีอัลลอฮ์ได้กำหนดแก่พวกเจ้า จงกินและจงดื่ม จนกระทั่งเส้นสีขาวได้ปรากฏชัดแก่พวกเจ้าจากเส้นสีดำอันหมายถึงว่าได้เวลารุ่งอรุณแล้ว จากนั้น ก็จงให้การถือศีลอดสมบูรณ์ไปจนถึงเวลากลางคืน" (อัล-บะเกาะฮะฮ์ : 187)

ในอาเยะฮุนี้พระองค์อัลลอฮ์ได้กล่าวถึงปฐมเหตุแห่งสิ่งที่ทำให้การถือศีลอดนั้นโมฆะ และท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ก็ได้ชี้แจงเหตุอื่นๆ อย่างครบสมบูรณ์ในสุนนะฮ์ของท่าน

สิ่งที่ทำให้การถือศีลอดนั้นเป็นโมฆะนั้นมีเจ็ดประเภท

ประเภทที่หนึ่ง การมีเพศสัมพันธ์

นั่นคือการสอดใส่อวัยวะเพศชายในอวัยวะเพศหญิง ประการนี้เป็นสิ่งที่ใหญ่หลวงที่สุดในจำนวนเหตุที่ทำให้การถือศีลอดนั้นเสีย และเป็นสิ่งที่มีบาปหนักที่สุดสำหรับผู้ที่กำลังถือศีลอด ดังนั้นผู้ถือศีลอดคนใดที่มีเพศสัมพันธ์การถือศีลอดของเขาก็จะเสียไป ไม่ว่าจะเป็นการถือศีลอดที่เป็นฟัรฎูหรือที่เป็นสุนัตก็ตาม ถ้าหากว่าเขามีเพศสัมพันธ์ในช่วงกลางวันของเราะมะฎอนซึ่งเป็นการถือศีลอดวาญิบ เขาจำเป็นต้องถือศีลอดชดใช้และจ่ายกัฟฟาเราะฮ์ที่ใหญ่ที่สุด นั่นคือ ต้องปล่อยทาสหนึ่งคน ถ้าไม่มีทาสเขาต้องถือศีลอดสองเดือนติดต่อกันโดยไม่ขาดช่วงแม้แต่วันเดียว ยกเว้นมีเหตุจำเป็นจริงๆ ตามหลักศาสนา เช่นอยู่ในวันอีดทั้งสอง วันตัชริก หรือความจำเป็นรูปธรรมอื่นๆ เช่น ป่วย การเดินทางที่ไม่มีเจตนาเพื่องดถือศีลอด ถ้าในช่วงสองเดือนนี้เขาได้ละเว้นไม่ถือศีลอดโดยไม่มีเหตุจำเป็นแม้เพียงวันเดียวก็ตาม เขาจะต้องเริ่มนับการถือศีลอดใหม่เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องไม่ขาดตอน ถ้าถือศีลอดสองเดือนติดต่อกันไม่ได้ เขาต้องจ่ายอาหารให้แก่คนยากจนหกสิบคน ให้จ่ายสำหรับแต่ละคนจำนวนสองกิโลกรัมกับอีกสิบกรัมจากแบ่งอย่างดี¹ ในเศาะฮ์ฮ์มุสลิมมีรายงานว่า ชายคนหนึ่งได้มีเพศสัมพันธ์กับภรรยาของเขาในเดือนเราะมะฎอนแล้วเขาก็ได้ไปขอคำวินิจฉัยจากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ท่านตอบว่า "เจ้ามีทาสไหม?" เขาตอบว่า "ไม่มี" ท่านถามต่อว่า "เจ้าถือศีลอดสองเดือนติดต่อกันได้ไหม?" เขาตอบว่า "ไม่" ท่านกล่าวอีกว่า "ดังนั้นจงจ่ายอาหารแก่คนยากจนจำนวนหกสิบคน" รายงานนี้มีอยู่อย่างละเอียดในตำราเศาะฮ์ฮ์ทั้งสอง

ประเภทที่สอง การหลังน้ำสุจิตด้วยเจตนา เช่นด้วยการจูบ จับสัมผัส การสำเร็จความใคร่ เป็นต้น

เพราะว่ามันเกิดขึ้นด้วยอารมณ์ใคร่ ซึ่งการถือศีลอดจะใช้ไม่ได้ นอกจากต้องงดจากสิ่งนี้ ดังที่มีปรากฏในหะดีษกุดสียะว่า "เขาได้ละทิ้งอาหาร เครื่องดื่ม และอารมณ์ใคร่ของเขา เพราะข้า" บันทึกโดยอัลบุคอรียฺ. การจูบและสัมผัสโดยไม่หลังนั้นไม่ทำการถือศีลอดเสีย เนื่องจากมีหะดีษในตำราหะดีษเศาะฮ์ฮ์ทั้งสองจากอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุ อันฮา ว่า ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ

¹ สามารถให้ข้าวสารทดแทนได้ แต่ต้องสังเกตน้ำหนักด้วยว่าถ้าหากข้าวสารหนักมากกว่าแบ่งก็ต้องเพิ่มให้ข้าวสารได้จำนวนเท่าๆ กับแบ่ง หรือถ้านับเบากว่าก็ให้ลดลงเพื่อให้ได้จำนวนเท่าๆ กันกับแบ่ง

วะสลัลัม ได้จับในขณะที่ถือศีลอด และได้คลุกคลีกับภรรยาในขณะที่ถือศีลอด แต่ท่านเป็นผู้ที่สามารถระงับอารมณ์ของท่านได้ดีที่สุด" ในเศาะฮ์ฮ์มุสลิมมีรายงานว่า อุมัร บิน สะละมะฮ์ ได้ถามท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสลัลัม ว่า ผู้ถือศีลอดจับได้ไหม ? ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสลัลัม กล่าวไว้ว่า "จงถามนางผู้นี้ – ท่านหมายถึง อุมมุ สะละมะฮ์ –" นางก็ได้บอกกับเขาว่าท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสลัลัม ได้เคยทำเช่นนั้น แล้วท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสลัลัม ก็กล่าวว่า "ทว่าพึงทราบเถิด ขอสาบานด้วยอัลลอฮ์ แท้จริงฉันเป็นผู้ที่ย่าเกรงและหวาดหวั่นต่ออัลลอฮ์มากที่สุด ในหมู่พวกเจ้า" แต่ว่า ถ้าหากผู้ถือศีลอดกลัวว่าตัวเขาจะหลงอสุจิด้วยการจับของเขาหรือด้วยเหตุอื่นๆ หรืออาจจะนำพาไปถึงขั้นการมีเพศสัมพันธ์ที่สุดเนื่องจากไม่สามารถระงับอารมณ์ได้ ดังนั้นการจับและการเข้าโลมนั้นก็หะรอมสำหรับเขาเพื่อเป็นการป้องกันสิ่งไม่พึงประสงค์ และป้องกันไม่ให้เกิดการถือศีลอดเสีย ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสลัลัม จึงได้สั่งให้ผู้ที่อาบน้ำละหมาดสูดน้ำเข้าจมูกให้ลึก เว้นแต่ขณะนั้นเขาเป็นผู้ถือศีลอดอยู่ ก็ไม่ต้องสูดน้ำเข้าจมูกให้ลึก เพราะกลัวว่าน้ำจะเข้าไปยังโพรงด้านใน

ส่วนการหลงอสุจิเนื่องด้วยการฝันหรือคิดเฉยๆ โดยไม่ได้ลงมือกระทำใดๆ นั้น ไม่ทำให้การถือศีลอดเสียไป เพราะการฝันไม่ได้เกิดจากเจตนาของผู้ถือศีลอด ส่วนการคิดจินตนาการนั้น ถูกอนุโลม ดังคำพูดของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสลัลัม ที่ว่า "แท้จริง อัลลอฮ์อนุโลมแก่ประชาชาติของฉัน ในสิ่งที่ใจพวกเขาครุ่นคิด ตราบใดที่ไม่ลงมือทำหรือพูดออกมา" เป็นหะดีษมุตตะพะกุนอะลัยฮุ บันทีกโดยอัล-บุคอรีห์และมุสลิม

ประเภทที่สาม การกินและดื่ม

นั่นคือการให้อาหารและเครื่องดื่มเข้าไปถึงช่องทางเดินอาหารไม่ว่าทางปากหรือจมูก ไม่ว่าจะอาหารและเครื่องดื่มนั้นจะเป็นอะไรก็ตามแต่ เนื่องด้วยพระดำรัสของอัลลอฮ์ที่ว่า

﴿وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُمُوا الصَّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ﴾ (البقرة: 187)

ความว่า "และจงกินและจงดื่ม จนกระทั่งเส้นสีขาวได้ปรากฏชัดแก่พวกเจ้า จากเส้นสีดำอันหมายถึงว่าได้เวลารุ่งอรุณแล้ว จากนั้น ก็จงให้การถือศีลอดสมบูรณ์ไปจนถึงเวลากลางคืน" (อัล-บะเกาะเราะฮ์ : 187)

ส่วนการสูดทางจมูกนั้นเหมือนการกินและดื่ม เนื่องจากหะดีษของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสลัลัม ซึ่งรายงานจากลกะฎิ๊ บิน เศาะบะฮ์เราะฮ์ ว่า "จงให้ลึกในการสูดน้ำเข้าจมูก เว้นแต่ท่านเป็นผู้ถือศีลอดอยู่" บันทีกโดยนักรายงานทั้งห้า และอัต-ติรมิซีย์ก็กล่าวว่าเศาะฮ์ฮ์. ส่วนการดมกลิ่นนั้นไม่ทำให้การถือศีลอดเสีย เพราะกลิ่นไม่ใช่ของแข็งที่เข้าไปยังช่องทางเดินอาหาร

ประเภทที่สี่ สิ่งที่รวมอยู่ในความหมายเดียวกันกับการกินและดื่ม มีสองประการคือ

หนึ่ง การให้เลือด เช่น ผู้ถือศีลอดเลือดออกมากแล้วก็มีกาให้เลือดกับเขา ดังนั้นการถือศีลอดของเขาก็เสีย ใช้ไม่ได้ เพราะเลือดคือเป้าประสงค์จริงๆ ของการกินและดื่ม ซึ่งมันก็เกิดขึ้นแล้วด้วยการให้เลือด²

สอง การฉีดสารอาหาร (เช่นให้น้ำเกลือ) ซึ่งทดแทนการกินและดื่มได้ เมื่อผู้ถือศีลอดได้รับมันเข้าไปในร่างกายก็ถือว่าการถือศีลอดของเขาเสีย แม้ว่ามันไม่ใช่การกินและดื่มจริงๆ ก็ตาม เพราะมันอยู่ในความหมายเดียวกันกับการกินและดื่ม จึงอยู่ในหุกมเดียวกันด้วย ส่วนการฉีดที่ไม่ใช่การทดแทนอาหารนั้นไม่ทำให้การถือศีลอดเสีย ไม่ว่าจะรับทางกล้ามเนื้อหรือหลอดเลือด แม้กระทั่งจะรู้สึกถึงความร้อนผ่าวของมันที่คอยก็ตาม มันก็ไม่ทำให้การถือศีลอดเสีย เพราะไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่มและไม่ได้อยู่ในความหมายเดียวกัน จึงไม่มีหุกมเหมือนกันกับการกินและดื่ม การรู้สึกถึงรสชาติตรงคอกอยนั้นไม่เป็นผลใดๆ ถ้าหากไม่ได้เกิดขึ้นด้วยการกินและดื่ม เพราะฉะนั้น บรรดาฟุเกาะฮาอีในมัซฮับเรา(มัซฮับ หันบะลีย์)กล่าวว่า ถ้าเขาเตะเท้าโดนลูกฟักแล้วเกิดรสที่คอกของเขาที่ไม่ทำให้การถือศีลอดเสีย ชัยคุลอิสลาม อิบน์ ดัยมียะฮะเราะหิมะฮะฮุคูลอฮุคกล่าวในสาร "หะกีกะฮะตุศศิยาม" ของท่านว่า : ไม่ปรากฏในหลักฐานต่างๆ ซึ่งระบุสิ่งที่ทำให้เสียการถือศีลอดที่อัลลอฮุและรอซูลของพระองค์กำหนดมา ว่ามีสิ่งๆ ที่เข้าไปถึงสมองหรือร่างกายหรือเข้าไปทางช่องทางใดๆ หรือนำไปสู่โพรงท้อง หรือสิ่งที่คล้ายๆ กัน ซึ่งอยู่ในความหมายที่เจ้าของคำพูดเหล่านี้อ้างว่าเป็นมูลเหตุแห่งบัญญัติ ณ อัลลอฮุและรอซูลของพระองค์รวมอยู่ด้วย. ท่านกล่าวต่อว่า เมื่อไม่มีหลักฐานว่าอัลลอฮุและรอซูลของพระองค์เกี่ยวโยงหุกมดังกล่าวด้วยลักษณะพวกนี้ คำพูดของผู้ที่กล่าวว่า แท้จริงอัลลอฮุและรอซูลของพระองค์ทำให้สิ่งนี้เป็นสิ่งๆ ที่ทำให้การถือศีลอดเสีย ย่อมเป็นคำพูดที่กล่าวโดยปราศจากความรู้. จบการอ้างจากคำพูดของท่าน

ประเภทที่ห้า การกรอกเลือด

เนื่องจากมีหะดีษของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ว่า "ผู้ทำการกรอกเลือดและผู้ยอมรับให้ทำการกรอกเลือด ย่อมเสียการถือศีลอด" บันทึกโดยอะหมัด และอบู ดาวูด จากซัดดีอาดบิน เฮาส์ อัล-นุคอรีย์กล่าวว่า ในเรื่องนี้ไม่มีหะดีษใดที่เศาะฮี้หมากกว่าหะดีษนี้อีกแล้ว และนี่คือความเห็นของอิมามอะหมัดและฟุเกาะฮาอีในหมู่นักรายงานหะดีษส่วนใหญ่ และในความหมาย

² นี่เป็นความเห็นของฉันก่อนหน้านี้นี้ จนกระทั่งฉันได้ประจักษ์ว่าการให้เลือดนั้นไม่ทำให้การถือศีลอดเสีย เพราะมันไม่ใช่การกินและดื่ม และไม่ได้อยู่ในความหมายของการกินและดื่ม ฉะนั้น กล่าวตามหลักก็คือการถือศีลอดยังใช้ได้จนกว่าจะเห็นสาเหตุที่ชัดเจนว่ามันได้เสียไปแล้ว และมีระบุในจำนวนกฎที่ใช้กันก็คือ ความมั่นใจจะไม่สูญไปหรือถูกล้างด้วยความเคลือบแคลง

ของการกรอกเลือดนั่นเองจึงไม่อนุญาตให้ผู้ถือศีลอดฟรุก(การถือศีลอดวาญิบ)บริจาคเลือดที่มีผลต่อร่างกายมากเท่าๆ กับการกรอกเลือด ยกเว้นถ้าหากพบว่ามีผู้ป่วยที่มีความจำเป็นต้องให้เลือดหรือไม่อาจขจัดความจำเป็นนั้นนอกจากด้วยการให้เลือดเท่านั้น และถ้าหากว่าการนำเลือดออกจากร่างกายของผู้ถือศีลอดในกรณีดังกล่าวไม่ทำให้เกิดอันตรายแก่เขาก็อนุญาตให้ทำได้เนื่องจากมีความจำเป็นต้องทำ วันนั้นเขาไม่ต้องถือศีลอดและให้เขาถือศีลอดชดใช้หลังจากนั้น ส่วนเลือดที่ออกเนื่องจากเลือดกำเดา ไอคิว วิดสีดวงทวาร ถอนฟัน แผลเปิด ตรวจเลือด รอยขีดของเข็ม หรือที่คล้ายๆ กันนั้น ไม่ถือว่าทำให้การถือศีลอดเสีย เพราะไม่ใช่การกรอกเลือดหรืออยู่ในความหมายเดียวกันกับมัน เมื่อมันไม่ส่งผลกระทบต่อร่างกายเหมือนการกรอกเลือด

ประเภทที่หก การอาเจียนโดยเจตนา

คือการทำให้สิ่งที่อยู่ในกระเพาะออกมาทางปาก ไม่ว่าจะเป็อาหารหรือเครื่องดื่ม เนื่องด้วยหะดีษของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ว่า "ผู้ใดที่อาเจียนเองโดยไม่เจตนาเขาไม่ต้องชดใช้(การถือศีลอด) ส่วนใครที่อาเจียนโดยเจตนาให้เขาถือศีลอดชด" รายงานโดยนักรายงานทั้งห้ายกเว้นอัน-นะสาอียี และอัล-หากิมเห็นว่ามันเศาะฮี้หฺ ผู้ถือศีลอดที่เจตนาให้เขาออกจากการถือศีลอด ไม่ว่าจะด้วยการกระทำเช่น นวดท้อง สอดเข้าไปในคอ หรือด้วยการดม เช่นดมบางสิ่งบางอย่างเพื่อให้อาเจียน หรือด้วยการดู เช่นเจตนาดูสิ่งทำให้เกิดอาการอาเจียน เขาต้องเลิกถือศีลอดด้วยประการเหล่านั้นทั้งปวง ทว่าถ้าหากเกิดอาเจียนขึ้นมาโดยไม่มีสาเหตุก็ไม่มีผลเสียใดๆ ถ้ากระเพาะของเขามีอาการจะอาเจียนก็ไม่จำเป็นต้องพยายามระงับ เพราะมันจะเป็นโทษกับตัวเขา แต่ให้เขาปล่อยไปตามนั้น ไม่ต้องพยายามอาเจียนและไม่ต้องพยายามระงับการอาเจียน

ประเภทที่เจ็ด การมีเลือดประจำเดือนหรือเลือดหลังคลอดบุตร

เนื่องด้วยหะดีษของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ที่มีต่อผู้หญิงว่า "เมื่อนางมีประจำเดือนมา นางไม่ต้องละหมาดและไม่ต้องถือศีลอด มิใช่หรือ?" ดังนั้น เมื่อใดที่นางเห็นเลือดประจำเดือนหรือเลือดหลังคลอดบุตร การถือศีลอดของนางก็ใช้ไม่ได้ ไม่ว่าจะเห็นในช่วงเช้าของเวลากลางวัน หรือช่วงเย็นแม้ว่าก่อนดวงอาทิตย์จะตกดินเพียงแค่วินาทีก็ตาม แต่ถ้าหากนางรู้สึกว่าการเคลื่อนที่ของเลือดแต่ไม่ปรากฏให้เห็นนอกจากหลังดวงอาทิตย์ตกดินไปแล้ว การถือศีลอดของนางถือว่าใช้ได้

และเป็นที่ต้องห้ามสำหรับผู้ถือศีลอดที่จะก่อเหตุที่ทำให้การถือศีลอดของเขาเสียเช่นที่ได้อธิบายมา ถ้าหากว่าการถือศีลอดของเขานั้นเป็นการถือศีลอดที่วาญิบ เช่น ถือศีลอดเราะมะฎอน ถือศีลอดชด ถือศีลอดเนื่องด้วยการบนบาน ยกเว้นถ้าหากมีความจำเป็นที่อนุโลมให้ละเว้นจาก

การถือศีลอดได้ เช่น การเดินทางหรือป่วย เป็นต้น เพราะว่าผู้ที่เริ่มเข้าสู่การปฏิบัติศาสนกิจที่
วาญิบจำเป็นที่เขาต้องทำให้เสร็จสมบูรณ์นอกเสียจากมีเหตุจำเป็นที่ถูกต้อง นอกจากนั้น สำหรับผู้
ที่กระทำให้การถือศีลอดของเขาเสียในช่วงกลางวันของเราะมะฎอนโดยไม่มีเหตุจำเป็นนั้น เขาต้อง
งดจากการกินดื่มในช่วงเวลาที่เหลือของวันนั้นและต้องถือศีลอดชดใช้ แต่ถ้าหากเขาละจากการถือ
ศีลอดเนื่องจากมีเหตุจำเป็น เขาก็ต้องถือชดใช้เพียงอย่างเดียวโดยไม่ต้องงดกินและดื่มในวันนั้น
ส่วนผู้ที่ถือศีลอดสุนัตนั้น อนุญาตให้เขาละจากการถือศีลอดได้แม้ว่าไม่มีเหตุจำเป็นใดๆ ก็ตาม แต่
การถือศีลอดให้เสร็จสมบูรณ์ย่อมดีกว่า

พี่น้องของฉัน : จงหมั่นดูแลรักษาการทำความดีเชื่อฟังอัลลอฮฺเถิด จงห่างไกลจากการฝ่า
ฝืนและสิ่งต้องห้ามทั้งหลาย จงวิงวอนขอต่อผู้สร้างชั้นฟ้าและแผ่นดิน จงนำตนเข้าไปสู่การพิพาก
แห่งความกรุณาของพระองค์เถิด เพราะพระองค์นั้นเป็นผู้ให้อย่างมากมาย พึงทราบเถิดว่า เวลา
ของพวกท่านในศุนยานั้นไม่มีสิ่งใดที่เป็นของพวกท่านเลยนอกจากช่วงที่พวกท่านได้ใช้หมดไปใ
นการเคารพเชื่อฟังพระผู้อภิบาลพวกท่าน ดังนั้น จงรีบชวนขวายโซคฺลาหมันนี้เถิดก่อนที่เวลาจะหลุด
ลอยไป จงรีบหากำไรเถิดก่อนที่ความขาดทุนจะมาถึง

ไอ้ อัลลอฮฺ ขอทรงทำให้เราประสบความสำเร็จในการชกขวยเวลาอันมีค่า และมุ่งมั่นใช้
มันเพื่อการงานที่ดีทั้งหลาย ไอ้ อัลลอฮฺ ขอทรงเอื้อเฟื้อต่อเราด้วยความประเสริฐและคุณความดี
ขอทรงปฏิบัติต่อเราด้วยการยกโทษและการอภัย ไอ้ อัลลอฮฺ ขอทรงทำให้เรามีความง่ายดายต่อสิ่ง
ที่ง่ายดาย ขอทรงให้เราห่างไกลจากความยากลำบาก ขอทรงอภัยแก่เราทั้งในโลกหน้าและโลกนี้
ไอ้ อัลลอฮฺ ขอพระองค์ประทานแก่เราซึ่งการช่วยเหลือของนบีของเรา ขอทรงให้เราได้ไปถึงยังสระ
น้ำของท่าน ขอทรงรดรินจากน้ำในสระนั้นให้เราได้ดื่มโดยที่เราจะไม่กระหายหลังจากนั้นอีกช่วย
กาลนาน ไอ้ พระผู้อภิบาลแห่งสากลโลก

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى عَبْدِكَ وَنَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ.